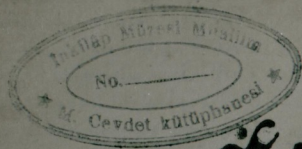

۲۷ حزيران ۱۹۱۸

صافی : ۵۰

ایکڑھی جلد

یکی محبوعہ

غرب ادبیاتی

روس ادبیاتند :

معلومات که توسط توستویوئیک بر صنعتکار ، بر متفکر گذری ، عین زمانه اوصاف و ویسلی بیله بر حقیقت مجاهدی ، عینک استعجابی یک واضح کوری بود . حقیقت آدمی ، دعا کجین سه باطلای روسیه ، آلت اوست این فیرج اختلالی اون ورت اون بش ستهول قوتله سزمشدی ، یوک میدان ویرمهک یازمش ، ملتک احتیاجی بر با علفه سیله مستقیم . حکمداره بلجسورانه پندیرمشدی ، روس تاریخده مهم بر ماهر اولسی لازم کان وونکتی ترجمی بوون قدام ادیبوروز .

انجمنی نقولادیه مکتوب

عزیز قاردهش

سزه بوکله خطاب ایتمک مناسب کوریوم . چونکه بن بوکمتوله ایبراطورلدن زیاده برانسانه ، بر قاردهشه مراحت ادیبوروم . بوون بشقده ، لک بقی اولومی بکلمهده بووندیم ایچون بوکمتوی سزه همان همان اور فیدان یازیوروم . حال حاضرده کی فعالیتکر حقده ، او فعالیتکر نعل اولسی لازم کلیر ایدر ، حقده ، کرک شخصکزه کرک میلیونله انسانه نه قدر بووک اییلکر کتیره بیله لک اییدی حقده ، شمدی طوندی بولده دهافضه یورویجک اولورسه نه قدر یوک فاضلر پاییلجکی حقده بوون دوشوندکری سزه سوله من اولک ایسته مزم .

بوسه لک ثلثی غایت صیق بر ضابطه نظارتی آلتنده در : حق و آشکار پولیس اوردولی دورماجی می آتور . جینانلر ، متفالر ، زندانلر آغز آغزه طولو ، ایکی یوزیک آشان حقوق عادی جنه یلردن یشق ، عظیم مقدارده یولیتقه تمهیلری واره ، شمدی آرتونده عماله رده تعداد اولور .

سانسورلک تضییق تدبیرلده اوایل بر غربت واردی ، بودرجسته بیک سکر یوزرق سته منی تعقیب ایند سهرک لک کوو آلتنده بیله موفق اولامامشدی . دنی اعسافلر ، اشکجهلر ، هیچ برقت شمدی قدر صیق وغدارجه سته اجرا ایدله شمدی . کیدکدهده ده صیلاشیور و ده غدارلاشیور .

شیره وسایع مرکزکرله ، توفکرله مجهز عسکری قطعه لک تکیف ایدیش ، یونلر خفه قارشی صالبریلور . بر جوق پرده ، اولومی چاریشملر اولور . وغدارلده بولره رحمت اوقوتاق اولانلارده هر یانده حاضرلایط طوربور . حکومتک بوون بر غدار فعالیتک نجه می شوک : چیغینی ، خلق روسیه لک قوت وشوکی اوزرلرینه ایتا ایند یوز میلیون آدم ، حکومت بودجه ستهک فوق العاده معظلم بر صورنده آرتانسه رغماً ، ده

زیاده بوآرته یوزندن ، سته دن سته فقیردوشور . اوایلکه تحطقی حال طبیعی حکمته کردی ، بوون اجتماعی صنفلرک علل عموم خوشنودسزانی و حکومته قارشی بضیده اوایل .

بوون بولرک سبی ایسه دهاشت درجه ستهده صرخ . ایسته مقربلرک سزه ادعایله بیان ادیبور لکه ، خلق حیانتک بوون حرکتی دورودرمغه بو خلق سعادت ، عینی زمانهده سزه سکون و آسایش تأمین ایتمکده درلر . فقط بر سهرک جویاتی دورودرمقک انسانیتک الله طرفندن موضوع ازلی ترقی بو لغری حرکتی دورودرمقن ده

بو قبیل شیلر شخصلر ایچون منفعت موجب اولان ووجولرک حریمده کندی کندیلرله : « آدم سده بز اولدکن سکره ایسته رسه قیامت قیوسون ! » دین اسانلرک سزه طبیعی هپ بو طرزده اداره کلام ایدم جگرکی آتلاقی قولایده . فقط حیزته شایاندکه سز ، ذکی وائی انسان ، اولره ایتاناسکز ، اولرک شیع نصیحتلری برینه کتیره رک ، بشرک ازلی حرکتی دورودرمق کی وای بر فکر اوغریه بو قدر فانی ایدم سکر ، یاخود ایتدیره سکر .

چو لکر اولامازک ، بز مللرک حیاتی دقیق ایدلین بری بو حیانتک کرک اقتصادی واجتایی کرک سیاسی ودنی شکاری ، اولجه قایا ، غدار ، غیر معقول ایکن ده مالیم ، ده انسان ، ده ده معقول بر طرزده دوکولرک متیاد ایدکیمشد . نصیحتلرک سزه دیورلرک اوردودوسلق و مطلقیت اداره ، اسکیدن اولدنی کی شمدی روس قومی سزه اولمدر ، وعصرک صوکه دردده لازم اولاجدر . اوایلکه ، خلقک ایلیکی ایچون ، نه

قدر بهایی مال اولورسه اولسون ، بری برینه باغلی بو ایکی شکلی مدافعه اغیلدر ، دینه ایتاق و دولت سیاسی . . فقط بو ، فتمرل بریالاند . اسکیدن روس قومه مناسب دوشن اوردودوسلقک شمدی مناسب اولاجی الزام ایدم مزم .

پولیدر جماعتی مدعی عمومیسینک راپورلدن شو نتیجه ییچاریلورک ، ملتک ، روحیات اعتباریله لک زیاده انکشاف ایند آدماری ، اوردودوسلقنلن انحراف ایتدیکه هر دولوخرلره و تهیلکره معروض قالدیرنه رغماً ، کیت کیده ده زیاده برقرانه کیور . نایا ، اگر اوردودوسلقک روس قومه آلیق اولدنی طوغرو ایسه بو ایمان شکلی بو قدر قوله مدافعه اتمک ، یونی انکار ایدلریده بودرجه غدار بر صورده اشکجهلره معروض برافعه حاجت یوق .

مطلقیت اداره به کلجه ، روس قومی چاره لاغی ، ملکی لک باشه اداره ایدر بر ارض الهی کی باغدی دورلده بو طرز اداره اوکا مناسب ایدسه بیله شمدی آرتق اوایل دکادر ، زرا پشلیره بر معارف جلاسی سورولور سورویاز هینی دوحال ییلورلر ، یاخود اولدنی فیورلرک : اولاً آتی بر قرال آنجی

بختیار بر تصادف اثریدر . قرالر ، « درنجی اوان » له « پول » کی یا مستبد ویا دل اولشلرد ، واولایلیرلر . نایاده ، نه قدر حکم اولورسه اولسون ، چار یوز میلیون کیلک بر قومی کندی باشته اداره ایدم مزم . ملتی اداره ایدلر چارک مقربلیر . بو مقربلره خلقک ایلمکندن زیاده ، شخصی موقربلرک ایدم ستهده درلر .

دیه جکسکرک : چار ، کندنه یارنجی اولارق آتی ونمعت ناندیش آدملر انتخاب ایدم بیلر . مع التأسف چار بونی ایلمد . چونکه چار آنجی بش اون آدم طایر ، اوآدملره کندنه یا تصادفاً یاخودده دورلو دورلو دالاهه رالره یا قاشایلدشدر . بو آدملر کندی برلری طوایله لک اولانلری کال اتمهله اوزافلاشددرلر .

اوایلکه چار خدمت عمومیهده قوللایندی ایستن او یکبرجه صغلام ، بیلماز ، حقیقتاً منور و ناموسلی آدملر آرمسندن انتخاب ایتز . فقط بو مارشملک « ذلیل و زخاف انسان هر شیته موقی اولایلیر » دیه تعریف ایتدیکي مقوله دن آدملر آرمسندن سچره شاید روسلر ، چاره طاعت کوستریمک حاضر سه لریله ، تزییف ایتدیکي آدملرینه قارشی ، بر عصیان حسی بسله سکرین طاعت کوستریم مزلر .

خلقک مطلقیته واولک بملی اولان « چار » د قارشی محبت بسله دیکنه دائر سزه موجود بولنان یا کشش قناعت ، موسقو وایه ، ودیکر شیرلره ، نرجه کیدرسه کز هر طرده برسور و آدمک قوشو . شارق و « هوررا ! » دیه یاغیرازق آردنکردن کلهری واقعه سندن طوغمشدر . ظن ایتمیکیز که بو حال ، شخصکزه قارشی اولان مطلقیتک افاده سیدر . خایر ، بو آدملر ، بر جوق متجسس کرویدرک هر آیدلشماش منظره به دوغو هپ عینی سورله قوشار .

خلقک حکمکرده بسله دیکر حیلرک مملاری اولقی اوزره ظن ایتدیکیز بو آدملر ، اکثراً ضابطه فزندن طوبالاش و قولانی طوبالیش برغله ایدن یشق برنی کولاند . قطار ملون کیدیکي اشاده بول بونجه ، عسکری قطعه لک آرتسته دریش کویلر آرمسته کرتیه بیله سیکر ، و قوشو کویلردن زورله سق ایدیش ، یاغورک ، صوغورک آلتنده ، هیچ برمکانه نال اولمسنرین ، اوزافریله فلان بعضاً کولرجه ورتلک ورودنی بکلمش بو کویلرک ، تیار صاحبیلرک ، ودیکر قریه ماملرلرک سوله دکرنی دیکله سیدیکر ، اووقت خلق حقیقی مملاری ، بسیط کویلری ایشیتیر و آتاردیکرک سوزلری هیچ بر وجهه نه مطلقیت اداره به ، نه ده محنته قارشی محبت افاده ایتبور . شاید آتی سته اول ، برنجی نقولاد زماشده ، چارده قوتک حالا غایت بووک بر نفوذی وار ایدسه بیله ، بو نفوذ اونوز سته دن بریدر دورماجی به آراشدر و بوسوک سته لر طرفده او قدر آشانی دوشمشدرک بوون اجتماعی صنفلر ایچنده آرتق هیچ برکیسه ، یا لکر

حکومتک آمریایی دکل، فقط بالذات چارک اراده لرئی آچیفدن تحقیق ذم انجکدن، حتی اونکه اکلنکندن، اونی تفرق انجکدن چکینه بور.

مطلقیت اداره، آنوقت اولش بر شکل حکومتدر. احتیال، مطلقیت، جهاندن اوزاق قاشش مرکزی آفریاده کی بعضی قوملرک احتیالچرینه حالا تقابل ایذر. فقط کیندکجه عمومیهلشن معارف طولایسیله کوندن کونه تنور ایدن روس ملنک احتیالچرینه اترق کافی کلاممز. بونک ایچوندکره بو شکل حکومتی واکا باغلی اولان اورتودوسلنی مدافعه ایده ییلیمک مقصدیله، شمدی یاییله یی اوزره هر درلو جبری روا کورومک، کیندکجه صیقلان شاضابطه نظارته، اداری نی و تفریبه، اشکنجه لره، دینی، اعتسافاره، کنابلره غزنه لرهک منوعیتنه، تربیه مک اندرانسه، و عمومیتنه هر درلو کوتو وغدار افعال و حرکتک توسل انجک لازیمدر. پوتون جیتنک عمومی اغیرانی جلب ایدن جوابکزدن باشلایارق، دور سلطنتکوزک پوتون افعال و حرکتی شمدی به قدر هپ یویله اولشدر.

قوره ولایتدهک زهمنستوا مرخصلرینک سزه عرض ایتدکاری، انسانک الی مشروع اززولرئی، عقیسرحه خویلازی دیسه توصیف ایتدیکز. فلاندیایه، چیندهک احتکاره دائر پوتون آمریکز، عسکری قطعه لرکوزک تریدیهل مترافق اولان لاهی قورقانسى حقدنک پرورژه ک، عملی استقلال تجدیدیکز، اداری سؤاستمالرک آرقاسی، دینی اعتسافاره رضا کوسنترمه کز، کتوگک اغصاریه یعنی ملتی اولدیرن برزه رک حکومت طرفندن صایبانه موافقت اتمه ک، و نهایت روس ملتی حایبه دوشورن قطعاً فالدسز جیبانی اشکنجه ک، بو ابلیجه تدبیرک اغایه محتاج اولدیننه دائر سزه تقدم اییدیان پوتون عریضه لره رغماً، جسمانی اشکنجه مک ادامهنسده اصرار وعناد اتمه ک! اگر تمکیرلری کز آق اولان مقربلرکوزک نصیحتلرئی طولوق ملنک حیاتی حاله ارجاع اتمه کی امکانسز بر غایه صایلانمش اولسه بدیکز، پوتون بو افعالی ارتکاب اتمه ییلریدیکز.

شدله بر ملت تضییق ایدیله ییلر، فقط اداره ایدیله مز. زمانزده ملتی بقی اداره اتمه ک یگانه چارسی، اولنک کوتولکدن اییلکه طوغری، قارا کافارلرک آیدینله طوغری وقوع بولان حرکتک باشنه کچمکدن، و ملتی بو حرکتک ال یقین اولان غایه یه اولاشدیرمقدن عبارتدر. یونی یاییله جک حاله بولونقی ایچونسه، هر شیدن اولمنه اززولرئی و احتیالچرئی سوبله مک امکانی بخش اتمک، اونک سوبله دک لرئی طوئجه ده، بالکر بر صفتک احتیالچرینه دکل، فقط اکثریتک، عماله قسمی کتله سنک احتیالچرینه تقابل ایدن شیلری ایفا اتمک لازمدی. و سوبله مک امکانی بخش ایدیله یی تقدیرده روس ملنک درحال بیان ایده کی اززولر بجه شونلرد :

ملنک عماله قسمی، هر شیدن اول، کندیسی پوتون دیگر وطنداشلرک نائل اولدینی حقدن مهجور برافارق بر پاریا وضعیتنه دوشورن بو مردود قانولرک باسندن قورونوق ارزوایتدیککی سوبله رددی. بوشن بشقه دیردکی : تبدیل مکانه حر، تعلیم و تدربیده حر، روسی احتیالچرینه تقابل ایدن دینده حر اولقی ایستهر. واک باشلیجیسی، یوز میلیون خلق هپ بر آقردن، اراضیدن سر بسججه استفاده ایتکی یعنی املاک و اراضی به تصاحب حقتک القاسی اززو ایدردی.

وایشنه بو تصاحب املاک حقتک القاسی بجه، حکومتک زمانزده - ال یقین بر صورتده اولاشیق امیلیه - کندیسی ایچون چیزمه ک مجبور اولدینی ال مجرم غایدر.

حیات بشرک هر دورده، حیاتک دها ایی شکلرده تجلیسنک بعضی درجه لری وارد کره دیکر لرین دها یقیندر. و حیات واک تأییل ایدر. آلی سنه اول بو ال یقین درجه، اسارتک القاسی ایدی. شمدیکی کونده ایسه عماله کتله لرینک، اوزولرینه باسان، بو اقلیتدن سر ییالیسی کیفیتدر. یعنی، عماله شله سی تعبیر ایتدکاری شیدر.

غربی اورویاده، فابریقه لرله دستکاهلرک حکومتک چکیمی سایهنسده بو غایه یه اولاشیق ممکن کی کورویور. مسئله مک بو صورته حلی دوغریبدر دکلیدر : غرب ملنلری ایچون ممکنیدر دکلیدر؟ فقط حال حاضرده کی روسیه ایچون بو صورت حل، غایت با ییدیرک، قابل تطبیق دکلدر. بویوک بویوک املاک و اراضی صاحب لریک مطلق حکومتی آقینده بولوندینی روسیه ده ایشجیلرک اسارتدن قورونوق، بدیسیرک فابریقه لرله دستکاهلرک حکومتک چکیمی سایهنسده آله ایدیله مز. روس ملتی ایچون قورولوش یولی آنجق املاک و اراضی به تصاحبک القاسی و طویراغه مر بست صورته صاحب قانلرک رسماً تصدیق اولوننمه لیه آله ایدیله ییلر. بو، چوقدن بری روس ملنک ال کردارئی اززوسیدر. و دائماً بکک بویوک حکومت بوزوزنی فله چیقارسین. بیلورمه ک نصیحتیلرکوزک بو فکرلرده خفتک آشیری درجه سی و اداره خصوصندکی پوتون کولجکی آکلامایان بر آدمک عملی اولفنده کی ده کی اکسیکلکی کورمچکلر. و باخا صه طویرانی بر عمومی مال کی طایق کیری اولره بویکه کورونه جک. فقط بیه بیلورمک روس ملته، کیندکجه دها غدارلاشان بیلورمک ارتکاب ایتکه مجبور اولنلق ایچون یالکرز بر چاره واردر : ختلق ارزوسنی غایه ایدنک و بو سوپروتو آرایسی تکرله و ب باجافره چارتمق ایچون اونی بالذات سوق اتمک یعنی حیاتک ال نی شکلرده تجلیسی بولنده ایلک صفده رومک! روسلر ایچون بو غایه، یالکرز املاک و اراضی به تصاحبک القاسی اولاییلر. آنجق او وقت حکومت، شمدی اولدینی کی لازمک امتیازلر و برمه دن، فابریقه

عمله لرله مکتبلرده کی کتلیجک حقدن جبرلر و تضییقلر اجرا اتمدن، کندی موجودیتدن قورقاندن، ملنک رهبری اولاییلر. و اونی بقی اداره ایده ییلر. نصیحتیلرکوزک سزه دییه کچکره اراضی ملکت حقدن قورنارقم قوده فله چیقارلاماز بر خیالدر، بر فانتازیه در. اولره یاقیلرسه یاشایان بر ملتی یوز میلیون جانی یاشامقدن منع اتمک، چوقدن بری قیردینی قاوغنه تکرار صوققه جبر ایله اوغراشیق بر خیال، بر فانتازیه دکلدر. فقط حقیقتدر. هم حکمانه، ال عملی بر ایشدر. فقط بویوک یاییله ره برابر ال مضر واک منتع الاجرا شیک، با لمکس هنوز باشلانمش اولدینی حاله ال لزومی، ال قابل اجرا شیک نه اولدینی آقلامق ایچون جدی بر صورتده شونک کایددر.

بن، شخصی اولارق دوشونویورمک زهمنزده املاک و اراضی به تصاحب، آلی سنه اولکی اسارت نصل ایدیسه او قدر بدیسی، او قدر حایقیران بر ایدن تلزلیکدر. دوشونویورمک اولنک القاسی، روس ملتی استقلالک، رفاه و سعادتک ال بویوک درجه سنه اولاشدیراییلر.

ینه دوشونویورمک بو تدبیر، سوسیالیستلرک واختلاجلارک شمدی عملکر آره سنده قیزیان و حکومتی اولسون، ملتی اولسون ال بویوک تکلرله تهدید ایدن او غضبی کلاماً یاشدیراییلر.

فقط بن ال دانش خلقک اولاییلم - مسئله مک صورت حلی شمدلنک آنجق ختلق کندیسی طرفندن کوسه.

ره ییلر، اگر خلق ایچون بو ارزونی بیان ایده ییلیمک امکانی وار ایسه. اوله ک هر حاله حکومت ترتب ایدن ال کیرنجی وظیفه، ملتی اززولرئی و احتیالچرئی سوبله مکدن منع ایدن بویودنورونی قادیرمقدر. کندی اییلکی ایچون ارزو ایتدیککی شمدی ایشیتیمک مقصدیله آقترنه طریاق قوتان بر آشیه اییلک ایدیله مز. آنجق ملنک، باخود اکثریتک اززولرله احتیالچرئی آوکره نکرده ک بر ملت اداره ایده ییلر، واک اییلک یاییلر.

عزیز قاردهش، سزک بو دنیاده آنجق بر نک حیاتکر وار.

او کاتلاردن بشریتک کوتولکدن اییلکه، قارا کافارلرک آیدینله دوغرو حرکتی، الله طرفدن موضوع حرکتی بیوده تشبیلره دور دورماقی اوغرنده صرف ایده ییلر سکر؟ ملنک احتیالچرئی و ارزولرئی اوکره نکرک، حیاتکر ی بونلرک تطبیقنه حصر ایدرک لله الله هم، دسانساره خدمت کورده ک او عمری ساکن و مسرور کچیره ییلر سکر.

وسیطلرکوزک، چوق اییلک باخود چوق فانی یابارق کچیره جککر - بوسه لری آشناسندکی سوبلرک نه قدر بویوک اولورسه اولسون، بو دنیاده کی حیاتکر دن طولانیلاشندکی سوبلرک دها یوکر. ایدی حیاتکر بو حیانه وابسته در. والله بوجیاتی، سزه هر درلو خات ایشلرک اجراسی ایچون آمر ویرمک، اولره اشتراک اتمک، اولره مساعه

کوسترمک ایچون ویرمہدی . ارادہ سنی اجرا ایچہ کر ایچون ویردی . الہاک ارادہ سنی ایسہ اسانلرہ ایلک ایچکدر ، کوتولک ایتک دکل .

ہونی دوشونکر ، فقط اسانلرک قارشیشندہ دکل ، الہاک حوضوئہ دوشونکر . والہاک یعنی وجدا - تکرک دیدیکی پایکیر . حیالک بو یکی پونلہ اگر کیرسزہ کر اوردہ قارشیکرہ چیقاقچہ مانعہ لردن قورقاییک - او مانعہ کندیلکرلندن عمو اولورلر . سز فرتہ پیلہ وارمازسکر ؛ بالکر اگر بشری ظفر ایچون حرکت ایتہ یوب روحکر ایچون یعنی اللہ ایچون حرکت ایدرسک ...

اگر بو یازیلہ تصادفا سزی اوزدم وایتجندہ سہ بی عفو یوورک . بکا بو خصوصہ بالکر روس ملتنک وسزک ایلککر زہیر اولشد .

ہوندہ موق اولمہی ؟ اونی آرق استغبال سولہ یجک . استغبالک ، ہونون احتیالرہ نظراً اونی بن کورمہ یجک .

بن کندم ایچون وظیفہ بیلدیکم شئی یایم . ہونون صمیمیتہ سزک حقیق ایلککری ایستین قارودہ سکر .

تاسیما ۱۶ کانون ثانی ۱۹۰۲

مترجمی روشن اشرفی

لٹونہ نولستری

نالہ حقوق تارشدن

اسلامیندن اول ووسوکرا ازدواج

ازدواجہ زلات

جاہلیتہ عالمہ دفعیہ ارککریک سماہی آلتندہ یولونان قادیقوتیزک کندی باشلریہ بریسلہ آکلاشہوق ازدواجہ قاضیہیاری تماماک قبول ایدہ جکی برشی دکل ایدی . بوتانی اساس اعتباریہ اسلامیتجہدہ قبول ایدیلہی . بالکر قادیلرک ، قیزلرک ایستکمارک کیشکدن منع (عزل) ایدیلہی . یاخودزورلہ قوجہ یوریلہری جائز کوریلہ یوردی . عزل حقتندہ ایت ایدی [۱] .

زورلاق اصولیہ قالدیرلہی : ثبیہ ، باکرہ اولسون قیزک پدرولیسی نکاح خصوصندہ کندینسہ تایشہتی مجبوریشندہ ایدی . ثبیہ رده کندیلریک رایلری انضام ایتدیکہ ٹولندیرلہ یورلردی [۲] . فقط ہونون ہونکھ برابر ولیرک قیزلرک تزویجی خصوصندہ حقاریہ تسلیم ایدی یوردی . یوورک کوچوک ثیب ویا کر قادیقوتیزک کندی باشلریہ ازدواج تشیشندہ یولرغہری ائی کوریلہ یوردی .

حضرت پیغمبر : «ولیسز نکاح اولہماز [۳] نکاح آنجاق ولینک اذنیلہ اولہیلیر [۴] ولیسز ، ایکی عادل شاہدسز نکاح اولہماز ، ولی وشاہدلی

[۱] (بقرہ ۲۳۲) .

[۲] (تفصیلاتی یوقارودہ یکدی) .

[۳] (ابو داود ۲ ، ج ۲۸۵ ، ترمذی اج ۲۰۹ ، ابن ماجہ اج ۲۹۷ ، ابن جان جمنندہ ، امام احمد سندندہ ، حاکم سندرکندہ وسائرمہ) .

[۴] (طبرانی الکبیرہ) .

اولسین سز ٹولہ تکرک نکاحاری پاضل عدایدرزہ [۵] ولینسک اذندن باشقہ ٹولہ ٹن قادیلک نکاحی باطلدیر ، نکاحی باطلدیر ، نکاحی باطلدیر . زوج تقرب ایدرسہ مہر قادیلک حقدیر . ولیرلی اختلاف ایدرسہ سلطان ہونک ولیمی اولور [۶] . «ولیسز نکاح اولہماز ، ولیمی اولہماز ولیمی سلطاندر» [۷] درلردی . موثوق ماخذلرہدہ مائی ہونلرہ بکزر دہا بر جوق حدیث شیرفلر مرویدر . دیگر حدیث شریفہدہ : «قادیق نہ کندینی ، نددہ دیگرینی تزویج ایدہ من . زرا زانیہ کندی کندینی ٹولندیرن قادیلک باشقہ بریسی دکلدر [۸] کندی کندینی تزویج ایدن قادیق زاید» [۹] .

علی ابن ابی طالب ، عبداللہ بن عباس ، ابو ہریرہ وسائر صحابیار دخی نکاحدہ ولینک اذنی لازمدر دیو کردی . فقہای تابعیندن سعید بن المسیب ، حسن بصری ، قاضی شریع ، ابراہیم نفی ، خلیفہ عمر بن عبدالعزیز ... ہومذہبی اختیار ایتدیلر . تابعین ، تبع تابعیندن بو بایدہکی روایتلرک محبتہ ایستائیلرک ہوزمریہ داخل ایدیلر . سفیان ثوری ، اوزاعی ، عبداللہ بن المبارک ہونلرک آراستندہ ایدی . اشہک روایتہ کورہ امام مالک ، امام شافعی ، امام احمد ، اسحق [۱۰] حضراتی دخی بو جہتی التزام ایدیلر ؛ بناء علیہ ہونلرہ کورودہ ولینک اذنی محبت نکاح شریعی ایدی [۱۱] .

امام محمد بن حسن کدہ قناتی ہوسکر کردہ ایدی . امام ابو یوسف اولری مخالف بر رایہدہ یولوندقن صوکرا بالآخرہ ہوزمریہ التحاق ایتدی [۱۲] . زہری ، ہشی قادیلک کفواولتی شرطیہ ایستدیکہ ایلہ ازدواجی صحیحدر ، دیورلردی [۱۳] . قنہادن بعضلری ہومذہبی قبول ایتدیلر . ہونلر نکاحدہ ولایتک شرط اولدینی حقتندہکی دایلری صاغلام یولیورلوی . ہومخصوصہ صریح برایت یوقی ایدی . ہر نفدر احکام عالمہ حقتندہکی آیتاردن بعضلری «فاذہ بلغن اجلہن ...» و «ولانسکھوالمشرکین ...» کی خطابک ولیلرہ نوجہ ایتدیکہ دوشونیلہیلیر ایسہدہ ہونلک باشقہ ٹولرہ اونی احتیالہ یوق دکلدر . ہوسبلہ ہونلرک مقصدہ بالاشارہ ، بالافتضا اولان دلائلری دہ عملاً تأمین ایدیلہ یور . یوقاردہکی سنلردن بعضلریک ٹیشندہ [۱۴] اختلاف

[۵] (ذہبی ، عن ابن عباس) .

[۶] (ابی داود ، ۲۸۵ ، ابن باحہ اج ۲۹۷ ، ترمذی اج ۲۰۴ ، حاکم سندرکندہ ، احمدسنندہ) [۷] (ابن باحہ اج ۲۹۷) .

[۸] (ابن باحہ اج ۲۹۷) .

[۹] (خطیب تارخندہ) .

[۱۰] (ابن ابراہیم الدیری وابن اللندریک شیشی) .

[۱۱] (صحیح ترمذی اج ۲۰۵) .

[۱۲] (شرح معانی الآثار لامام کلحاوی ج ۳) .

[۱۳] (بدایہ المجتہد ج ۷) .

[۱۴] (ہوزہری وعروہ واسطہ سبلہ عاشدین سروی اولوب یوقاریدہ «ولینسک اذندن باشقہ ٹولہ ٹن قادیلک نکاحی باطلدیر» حدیثیدر) .

وارد [۱۵] ہونق تسلیم ایدیلوب ولایتک شرط اولدینہ دلائل ایدن سنلرہ مہرہدر . ہومہیک بریان ایلہ ازالندہ ایدیلہ من . عین زماندہ ہونلرک ٹولر معنارہ دلائل وارد . ہوسبیلر ایلہ سنلردن حقیق مراد اچیق بر سوزندہ آکلاشیلہ یور . مثلاً یوقاریدہ کچن «ولیسز نکاح اولہماز [۱۶] حدیثندہ ولینک عصبہ اولدینہ وعصبہلر آراستندہ الا قرب فالاقرب قاعدہ منہ رعایت ایدیلہ جکنہ دائرہ ہیج بر وجہلہ دلائل یوقدر . حتی یورادہ اقربادن اولسون اولماسون مجرد قادیلک ٹولیسبلہ ولی اولانلری ارادہ ایتکدہ ممکندر . حالیکہ نکاحدہ ولایتی شرط ایدیلر ہوکا راضی اولہمازلر . عینی زماندہ بو حدیثدہکی ولینک مقصد ، «بضع» [منفعت مخصوصہ] ک ولیسیدر .

دہلیہیلیر . مثلاً صفیریہ کورہ پدیری ، کیرمہ کورہ بالادت کندینی کی ہونلر دوعرودن درغوریہ بضعاک ولیرلیر . ہواختالہ بناء حدیثدن نکاح بضعاک ولیمی مثلاً صفیریہ ک پدیری ، کیرمہ ک کندینی طرقتدن پایلہیلیر . معنای آکلاشیلیر . ایستہ ہودیللری مضطرب ہونلار نکاحدہ ولینک شرط اولدینہ ایستہدیلر . ذاتاً ہونلرک نقطہ نظر لری تصویر ایدن دیگر دلائلرہدہ وادی . یوقارودہدہ کیدی اوزرہ نکاحدہ ٹیبک ، باکرہ .. اذنی ورشائریک استحصال لڑومی بیلدین سنلری ثابت عبد ایدیورلردی . ام سلمہ ، حضرت پیغمبر طرقتدن ایستیلہ کی زمان بر طاق معنرتر دریمان ایتش یونلردن بریدہ ولیرلیرک غیبوی جہتی اولش ایدی . حضرت پیغمبر ولیرلک آراستندہ ہومخصوصہ رضائری اسیرک ہوجک کیسہ یوقدر «ہورلردیلر . ہونی متعاقب ام سلمہ کی پدی باشندہکی اولی عمر والدہ سنی حضرت پیغمبرہ تزویج ایتک اوزرہ امرالسی وکالت طریقہ یوق ایتدی [۱۷] .

کوریلوبک ہوقعدہ اذن ورشا سنلرندہ اولدینی کی ولیرلہ ہوناق ایکینچہ درجہدہ رحمت ویرایور . شو حالہ کورہ ولیہ ربیجی درجہدہ اہمیت ورن سنلرک صغیرہ صغیرہ حقتندہ ، ایکینچہ درجہدہ اہمیت وروب اصل مضبوطیک اذن ورشائی لڑومی بیلدین سنلرک کیرمہلر حقتندہ ورود ایتش اولدیلری جہتی دوشونیلرک بربرینسہ مابین کی کورون سنلری تألیف ایدیلرہ یولونشدیر . ہونلر ہوتاکیف نتیجہ سی اولدق میدانہ کلن مذہبی اصول شریعتہ دہا موافق یولیور ویدیورلرک قبل البلوغ قادیلک بضع و مالی حقتندہکی امر پدیرنہ عائددر . بلوغدن صوکرا ہوجق پدردن کندینسہ انتقال ایدر . کیرمہ ماندہ امر صاحبی اولدینی کی ، نکاح خصوصندہدہ یولہدر [۱۸] . شو حالہ کورہ کیرمہلرک ایتکدہ ولیرلیرک رضائی شرط ایدیلہ من . ایستہ امام ابو حنیفہ ہومذہبی اختیار ایتدی . بناء علیہ ابو حنیفہ کورہ قادیق باکر ، ثیب اولسون ولینسک اذندن باشقہ

[۱۵] (ترمذی اج ۲۰۴ ، علوی ج ۲) .

[۱۶] (لائکاح الاولی) .

[۱۷] (علوی ج ۲) .

[۱۸] (لماری ج ۲) .